

ESPOON OHJAUSUUNNITELMA VUOSILUOKILLE 1-9

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus, jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt kaikkien erilaisten oppijaryhmien osalta. Suunnitelman tehtävä on vahvistaa ohjauksen toteutusta, koordinointia ja johtamista. Espoossa ohjaussuunnitelma koostuu Espoon laadukkaan ohjauksen mallista ja koulukohtaisesta ohjaussuunnitelmasta, joka on koulun lukuvuosisuunnitelman liite. [Espoon laadukkaan ohjauksen](#) malli on luettavissa espoo.fi-sivulla ja on kouluilla käytössä myös pdf-versiona. Malliin sisältyy eri ohjauksen toimijoiden tehtävät laadukkaassa ohjauksessa, laadukkaan ohjauksen työtapoja ja siirtymävaiheiden ohjauksen kuvaus. Oppilaitoksessa tutustutaan Laadukkaan ohjauksen malliin osana koulukohtaisen ohjaussuunnitelman työstämistä.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu opetussuunnitelmaan ja [OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin](#). Valtakunnallisten kriteerien tavoitteena on varmistaa lasten ja nuorten ohjauksen jatkumo tasapuolisesti ja saavutettavasti asuinpaikasta ja olosuhteista riippumatta. Hyvän ohjauksen kriteereissä on huomioitu [Elinikäisen ohjauksen strategian](#) tavoitteet ja toimenpidesuosituksat. Espoossa ohjauksen suunnittelua raamittaa Espoon laadukkaan ohjauksen malli ja oppilaitosten ohjaussuunnitelmaa varten laadittu tämä yhteinen pohja, joilla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppijalle koulusta riippumatta.

Tässä koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmapohjassa on kuvattu yhtenäisiä ohjauksen käytäntöjä Espoossa oppilaitoksesta toiseen. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi. Koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmassa kuvataan ohjauksen toteuttaminen kaikkien koulun erilaisten oppijaryhmien osalta, jotta jokaisen oppijan ohjaus tulee huomioitua suunnitelmassa.

Suunnitelmaa tehtäessä oppilaitoksessa tunnistetaan, suunnitellaan ja kuvataan koulukohtaisesti:

- ✓ Espoon laadukkaan ohjauksen mallissa esitellyistä rooleista poikkeavat/koululla lisäksi toimivat ohjauksen toimijat,
- ✓ erilaiset ohjausta saavat oppijaryhmät,
- ✓ koulukohtaiset ohjauksen käytänteet, jotka kuvataan niille varattuihin taulukon sarakkeisiin jokaisen kokonaisuuden kohdalla,
- ✓ ohjauksen toteutustavat ja aikataulut (esimerkiksi: heti koulun alkaessa / kerran jaksossa / lukuvuoden mittaan / päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjataan tiedot ohjaussuunnitelmaan.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa ja ohjaussuunnitelman tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti. Valmiin ohjaussuunnitelman voi tulostaa opettajien työskentelytilaan lukuvuoden ajaksi muistuttamaan ohjauksen työnjaosta ja kokonaissuunnitelmasta.

Seuraava kuvio on OPH:n tuottamista valtakunnallisista hyvän ohjauksen kriteereistä ja kuvaa hyvän ohjauksen tavoitteita merkityksellisen elämän ja jatkuvan oppimisen tukemiseksi.

Seuraava kuvio on OPH:n tuottamista valtakunnallisista hyvän ohjauksen kriteereistä ja kuvaa Elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteet ja toimenpidesuosituksia sekä listaa hyvän ohjauksen kriteerit, jotka toimivat teemoina oppilaitoskohtaisessa ohjauksen suunnittelussa.

Leppävaaran koulun ohjaussuunnitelma

Osana ohjaussuunnitelman työstämistä koulussamme on tutustuttu Espoon laadukkaan ohjauksen malliin. ☐

Ohjaussuunnitelma on käsitelty / käsitellään viimeistään lokakuun loppuun mennessä

- ✓ opettajakunnan kanssa: 10.9.2025
- ✓ yhteisöllisessä opiskeluhuoltotyöryhmässä: > lisää ajankohta

Laatutavoitteet Espoossa

- ✓ Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- ✓ Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- ✓ Koko koulun osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- ✓ Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit (Laadukkaan ohjauksen malli Espoon perusopetuksessa)
- ✓ Oppijalla on oikeus 7.–9. luokilla sekä oppilaanohjaajaan että luokanohjaajaan (luokanvalvoja) / luokanopettajaan
- ✓ Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaajaa kohden on enintään noin 220 ohjattavaa. Ohjattavien kokonaismäärään lasketaan kaksinkertaisina oppijat, jotka tarvitsevat oppilaskohtaista tukea, S2-oppimäärää opiskelevat oppijat ja joustavan perusopetuksen (JOPO- ja TEPPO-) oppijat.
- ✓ Tavoitteena on, että luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti antaa koulutuksen saanut oppilaanohjaaja
- ✓ Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppijoiden ja huoltajien kanssa
- ✓ Oppilaanohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia

Koulun ohjattavat oppijat, erilaiset ohjattavien ryhmät sekä oppilaanohjauksen resurssi

- Vuosiluokkien 1–6 oppijoiden määrä: 293
- Vuosiluokkien 7–9 oppijoiden määrä: 295
 - kaksinkertaisena laskettavien oppijoiden määrät (vuosiluokat 7–9):
 - ✓ S2 oppijat: 85
 - ✓ erityisen tuen/oppilaskohtaisen tuen päätöksellä opiskelevat oppijat: 21
 - ✓ joustavan perusopetuksen eli JOPO- ja TEPPO-oppijat: 19
- ➔ Vuosiluokkien 7–9 oppijoiden laskennallinen määrä (huomioituna painokertoimella lasketut oppijaryhmät): 545
- Oppilaanohjaajien määrä: 2 ja nimet: Jaana Kupsanen ja Annukka Pikkutupa-Vahtinen
- Muiden oppilaanohjausta antavien opettajien määrä: 3 ja nimet: Milla Siltainsuu, Katja Suurnäkki ja Lotta Honkanen (TEPPO)
- Mahdollinen koulukohtainen lisäys tai tarkennus ohjauksellisiin tehtävään (esim. jonkin uuden toimijan kuten virka-apulaisrehtorin tai muun toimijan uuden roolin kuvaus tai jonkin Espoon laadukkaan ohjauksen mallissa kuvatus tehtävän tarkennus):

Virka-apulaisrehtori: Anna-Liisa Roiha

Virka-apulaisrehtori vastaa tuntijakosuunnitelman valmistelusta ja lukujärjestysten suunnittelusta sekä yhtenäiskoulun valinnaisaineopetuksesta (vuosiluokat 3.-9.).

Virka-apulaisrehtori vastaa ohjaajaresurssin jakamisesta tarkoituksen mukaisesti eri opetusryhmille. Virka-apulaisrehtori käy ohjauksellisia keskusteluja oppilaiden opetusjärjestelyistä. Virka-apulaistehtori on mukana nivelvaiheyhteistyössä.

Vastuuopettajat: Janika Jernfors (vuosiluokat 1-6) ja Joonas Rajala (vuosiluokat 7-9):

Leppävaaran koulussa on vastuuopettajat vuosiluokilla 1-6 ja 7-9. Vastuuopettajien tehtäviin kuuluu koulun arjen rakenteiden tarkastelu ja kehittäminen sekä vastuu sujuvasta arjesta. Vastuuopettajat käyvät ohjauksellisista keskusteluista oppilaiden kanssa koulun kasvatustehtävään liittyen.

TEPPO-opettaja: Lotta Honkanen

TEPPO-opettaja ohjaa oppilaita sekä lyhyen valinnaisaineen oppitunneilla, mutta myös henkilökohtaisen ohjauksen kautta. TEPPO-opettaja ohjaa oppilaita kehittämään omia työelämätaitoja ja –tuntemusta, sekä oppia tunnistamaan omia ammatillisia kiinnostuksen kohteita. TEPPO-opettaja tukee oppilaita tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja mielenkiinnon kohteita sekä kartuttaa valmiuksia suunnittelemaan omaa opiskelu- ja urapolkua. TEPPO-opettaja toimii tiiviissä yhteistyössä työelämäjaksojen aikana, niin oppilaiden, kodin ja koulun kuin työpaikkojen välillä. TEPPO-opettaja huolehtii koulun sisällä viestinnästä liittyen sisällä viestinnästä liittyen työelämäjaksoihin, ja auttaa ratkaisemaan aineenopettajien näkökulmasta nousevia haasteita TEPPO-oppilaiden koulunkäyntiin liittyen.

Yhteisöohjaaja: Sini Vastamäki

Yhteisöohjaaja tukee ja vahvistaa nuorten kouluhyvinvointia yhdessä muun henkilökunnan kanssa. Hän on nuorille helposti tavoitettavissa oleva aikuinen, jonka luokse voi tulla matalalla kynnyksellä. Hänellä on aikaa kohdata nuoria rauhassa koulun hektisessä arjessa. Yhteisöohjaaja kohtaa nuoria ryhmissä sekä kahden kesken. Tavallisia asioita, joista nuoret haluavat keskustella tai joissa kaipaavat apua on kaverisuhteet, haasteet koulussa, kiusaaminen ja ihan vaan tavallinen kuulumisten vaihto. Yhteisöohjaajan työn painopiste on kohdata oppilaita siellä missä he ovat, eli välitunneilla, oppitunneilla ja koulupäivän arjen tilanteissa. Tällöin oppilaiden on helppo tulla juttelemaan. Helposti tavoitettavissa oleminen tukee myös yhteisöohjaajan ennaltaehkäisevää työtä.

- Oppilaitos kuvaa erilaista ohjausta saavat oppijaryhmät (esim. poikkeavaa ohjausta saavat ryhmät kuten pienryhmä, TA-opetus, työelämäpainotteinen perusopetus (TEPPO), valmistava opetus jne.):

Leppävaaran koulukohtaiset erityisluokat: 8-9N, 7-9K, VALO-luokka ja TEPPO-opetus

- ➔ Erilaisten ohjausta saavien ryhmien koulukohtaiset käytänteet kuvataan niille varattuihin taulukon sarakkeisiin jokaisen kokonaisuuden kohdalla. TA-opetuksen osalta ops määrittelee, että toiminta-alueittain järjestettävään opetukseen sisältyy oppilaanohjausta, tarvittaessa tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta vuosiluokilla 8–9 ja työelämään tutustumista vuosiluokilla 7–9, mikäli se on oppilaan toimintakyvyn ja edun mukaista. Työelämään tutustuminen voidaan toteuttaa esimerkiksi eri ammattialoihin, työpaikkoihin, tuettuun asumiseen, päivätoimintaan tai opiskelualoihin tutustumalla. Oppilaanohjauksen ja tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen järjestämisen periaatteet kuvataan tässä koulukohtaisessa ohjaussuunnitelmassa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma tavoitteittain

Oppilaitos voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja oppilaitoskohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin tavoitteen alle.

OHJAUS HUOMIOI OPPIJAN KOKONAISTILANTEEN

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on oppijan kokonaistilanteen tukena, kun ✓ oppijan oppimaan oppimisen taidot kehittyvät ✓ oppijan yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot kehittyvät ✓ oppija tunnistaa omia vahvuuksiaan ✓ oppijan osallisuus vahvistuu ✓ oppija asettaa ja saavuttaa omia tavoitteitaan ✓ oppija saa omiin valmiuksiinsa ja tavoitteisiinsa nähden riittävästi sopivaa ohjausta.	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö ja muut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt)	rehtori	<i>Rehtori vastaa tarkoituksenmukaisesta resurssien jakautumisesta.</i>
	Oppijoille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. kummioppilastoiminta, oppilaskunta, tukioppilastoiminta, kerhotoiminta, Verso ym.)	kaikki opettajat, erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, tukioppilasohjaajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.	<i>Tukioppilaamme /kummioppilaamme toimivat nuorempien oppilaiden vertaisohjaajina ja ovat mukana esimerkiksi ryhmätyksissä.</i> <i>Järjestämme kerhotoimintaa oppilaiden toiveita ja kiinnostuksen kohteita huomioiden.</i> <i>Jatkamme VERSO-toimintaa ja koulutamme uusia ohjaajia.</i> <i>Osa OPKH:n jäsenistä osallistuu koulun johtoryhmään kuukauden ensimmäisenä tiistaina.</i>
	Kannustetaan oppijoita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.	oppilaskunnan ohjaajat, rehtori	<i>Kaikki oppilaat muodostavat yhdessä koulumme oppilaskunnan.</i> <i>Oppilaamme valitsevat oppilaskunnan hallituksen vaaleilla.</i>
	Ensimmäisen kouluvuoden aikana huoltajilla on oikeus vähintään kahteen ja sen jälkeen lukuvuosittain vähintään yhteen henkilökohtaiseen tapaamiseen lapsen luokanopettajan/luokanohjaajan kanssa.	luokanopettajat/luokanohjaajat	<i>Luokan oma opettaja tiedottaa huoltajila ja tarjoaa mahdollisuuden</i>

			<i>henkilökohtaiseen tapaamiseen.</i>
	Oppijoita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut).	luokanopettajat/ luokanohjaajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaanohjaajat	<i>Pidämme oppilaanohjauksen oppitunteja, sekä tarjoamme henkilökohtaista että pienryhmäohjausta.</i>
	Henkilökohtaista ohjausta jatko-opintojen suunnittelemiseksi on tarjottava vähintään kaikille 9.-luokkalaisille kerran.	oppilaanohjaajat	<i>Tarjoamme kaikille 9. - luokkalaisille henkilökohtaista ohjausta vähintään kerran lukuvuoden aikana.</i> <i>Erityisluokanopettajat toteuttavat oppilaidensa ohjauskeskustelut yhteistyössä oppilaanohjaajien kanssa.</i>
	Tehostettua henkilökohtaista ohjausta tarjotaan vuosiluokkien 8–9 oppijoille, jotka tarvitsevat perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea.	oppilaanohjaajat/ luokanopettajat/ aineenopettajat/ erityisopettajat	<i>Tarjoamme tehostettua henkilökohtaista ohjausta 8. - 9. - luokkalaisille yksilöllisen tarpeen mukaan.</i> <i>Luokanohjaaja, erityisluokanopettaja, erityisopettaja ja oppilaanohjaajat tekevät tiivistä yhteistyötä.</i> <i>Yhteistyötahojamme ovat myös koulukuraattori, koulupsykologi, kouluterveydenhoitaja, S2-opettaja, koulunkäynninohjaaja, kulttuuriohjaaja, yhteisöohjaaja, nuorisotyöntekijä, kouluvalmentaja, toisen asteen oppilaitoksen henkilöstön edustaja, harrastustoiminnan valmentaja ja työntekijä</i>

			sosiaali- ja terveyspalveluista. <i>Erityisluokanopettaja ja oppilaanohjaaja koordinoivat erityisluokilla opiskelevien oppilaiden tehostettua ohjausta.</i>
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	<i>Joustavaa työelämäpainotteista opetus TEPPO on mahdollista valita valinnaisaineeksi 8.-9.-luokilla.</i>	TEPPO-opettaja	<i>TEPPO-opettaja ohjaa joustavaa työelämäpainotteista perusopetusta. Tätä toimintaa tukee koulun moniammatillinen tiimi.</i>

OHJAUS ON OPPIJALÄHTÖISTÄ JA VUOROVAIKUTTEISTA

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on oppijälähtöistä ja vuorovaikutteista, kun ✓ oppijan tarpeet ja valmiudet huomioidaan ✓ oppijan motivaatio vahvistuu ✓ ohjaus edistää yksilöllisten opinto- ja urasuunnitelmien toteutumista ✓ ohjaus muodostaa jatkumon erilaisissa siirtymävaiheissa ✓ ohjaus perustuu molemminpuoliseen luottamukseen ✓ ohjaus mahdollistaa jatkuvan, kannustavan palautteen	Oppijoita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä, yläkoulussa oppijoita tuetaan ainevalintojen itsenäiseen tekemiseen.	luokanohjaajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	<i>Käsitlemme valinnaisaineita oppitunneilla ja tarvittaessa opettaja / oppilaanohjaaja antaa oppilaalle henkilökohtaista ohjausta.</i> <i>Järjestämme valinnaisainemessut, jolloin oppilaat saavat eri valinnaisaineista lisätietoa ennen valintojen tekemistä.</i> <i>Järjestämme huoltajille etäyhteyksin valinnaisaineita käsittelevän infotilaisuuden.</i>
	Oppijaa tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.	luokanohjaajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	<i>Osallistamme oppilaita oppiaineissa ja monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa. Oppilaamme voivat vaikuttaa</i>

✓ ohjaus auttaa oppijaa kiinnittymään opintoihin.			<i>työskentelytapojen ja arviointitapojen valintaan.</i>
	Oppijan poissaoloja seurataan ja kouluun kiinnittymistä tuetaan kaikissa koulupolun vaiheissa. Poissaoloja seurataan Espoon käytössä olevan yhteisen ohjeistuksen mukaisesti. Erityisesti poissaolon jälkeisen koulutyön sujumisesta huolehditaan.	luokanopettajat/ luokanohjaajat, kaikki opettajat	<i>Jokainen koulupäivä on tärkeä.</i> <i>Seuraamme poissaoloja säännöllisesti ja puutemme niihin Espoon yhteisen ohjeistuksen mukaisesti.</i>
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	Olemme Urhea-yläkoulu. Koulumme on moninainen ja monikielinen. Toteutamme eläinavusteista oppimista.	<i>opettajat</i>	<i>Ohjauksessa mahdollistamme oppilaiden urheiluun suuntaavat tulevaisuuden haaveet.</i> <i>Otamme huomioon oppilaiden suomen kielen tasot. Rohkaisemme S2-oppilaita tulevaisuuden suunnittelussa.</i> <i>TET-harjoitteluissa räätälöimme oppilaille yksilöllisiä ratkaisuja esim. tallitoimintaan.</i>

OHJAUS ON SAAVUTETTAVAA JA MONIKANAVAISTA

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on saavutettavaa ja monikanavaista, kun se ✓ hyödyntää koulussa ja oppilaitoksessa yksilö-, pienryhmä-, ryhmä- ja vertaisohjausta ✓ on toteutettavissa niin lähi-, etä- kuin digiohjauksena	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppijoille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut.	koko koulu	<i>Käytämme Wilmaa kodin ja koulun viestimenä, etenkin viestiessämme tiedotteita. Yksittäisen oppilaan tilanteissa toteutamme myös puhelinkeskusteluja ja tapaamisia. Järjestämme vanhempainiltoja (mm. valinnaisaineet ja yhteishaku).</i>

✓ hyödyntää ohjauskeskustelussa eri ohjausmuotoja oppijan tavoitteet ja tarpeet huomioiden			<i>Koulun sisäisessä tiedottamisessa käytämme SUPE:n ohjeistamia Outlook:ia ja Signal:ia.</i> <i>Järjestämämme vanhempaintilaisuudet ovat luonteeltaan keskustelevia ja kaikkia osapuolia voimaannuttavia.</i> <i>Koulumme aktiivinen vanhempainyhdistys on tärkeä kasvatuskumppanimme. Se on mukana koulun ja kodin välisissä yhteisissä tilaisuuksissa.</i>
	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	rehtori, yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä, opettajat	<i>Toteutamme vuosiluokkatasot ja oppiainerajat rikkovia monialaisia oppimiskokonaisuuksia.</i> <i>Keväällä 2026 osallistamme OPS:n edellyttämällä tavalla oppilaita suunnittelemaan niitä: oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja ajankohtaisuus huomioiden.</i> <i>Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmämme toimii moniammatillisesti ja järjestää vanhempainamuja, joissa keskustelemme huoltajien ja oppilaiden kanssa ajankohtaisista teemoista (mm. kouluterveyskyselyn tulokset).</i>
	Oppijoita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista. ✓ huoltajainfot	rehtori, luokanopettaja,	<i>Tiedotamme oppilaita ja huoltajia ajankohtaisista</i>

	✓ huoltajatapaamiset ✓ nettisivut ✓ ohjauskeskustelut ✓ Wilma-viestit ja tiedotteet	luokanohjaaja, oppilaanohjaajat	<i>asioista Wilma-tiedotteilla.</i> <i>Tarjoamme perheille mahdollisuuksia tapaamisiin ja yhteistyöhön.</i> <i>Päivitämme koulumme kotisivua säännöllisesti.</i>
	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	<i>Wilma on tärkein viestintäkanavamme kodin ja koulun yhteistyössä.</i> <i>Viestimme koteihin ratkaisukeskeisesti ja kannustavasti.</i>
	Sähköinen oppimisympäristö, -alusta tai -sovellus on käytössä monen aineen opetuksessa.	oppimisympäristöjen, ohjelmien ja alustojen vastuuhenkilöt, opettajat	<i>Käytämme tarkoituksenmukaisia sähköisiä oppimisympäristöjä (mm. Google -ympäristö ja Sanoma Pro -digimateriaalit).</i>
	Oppilashallinto-ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. oppijoiden henkilötiedot ja suoritukset sekä pidetään ne ajantasaisina.	rehtori. koulusihteeri	<i>Käytämme Multi-Primus/ohjelma.</i>
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta. Huoltajia ohjataan luomaan omat tunnukset ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	koulusihteeri	<i>Luokan opettajat varmistavat, lukukauden alussa, että oppilaiden Wilma-tunnukset toimivat.</i> <i>Koulusihteerimme tarjoavat huoltajille opastusta Wilman käytössä lauantaikoulupäivän yhteydessä. Huomioimme tässäkin huoltajien suomen kielen osaamisen haasteet ja käytämme tulkitsemispalveluita.</i>

	Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen saaminen merkitään Wilman Oma opiskelusuunnitelmani -lomakkeelle. (Myös TEPPO-, JOPO- oppilaille).	oppilaanohjaajat	<i>Käytämme Wilman Oma opiskelusuunnitelmani -lomaketta, johon merkitsemme tehostetun oppilaanohjauksen.</i>
	Oppilaanohjauksen kohdalle arviointiin merkitään S (suoritettu), jotta opinnot siirtyvät KOSKI-järjestelmään sujuvasti.	oppilaanohjaajat	<i>Arvioimme oppilaan osallistumisen oppilaanohjaus-oppiaineeseen. Tarvittaessa järjestämme oppilaalle yksilöllisen tavan suorituksen hyväksymiseksi.</i>
	KOSKI-järjestelmään ja Opintopolkuun siirretään vuosittain päättöluokkalaisten tiedot ja niitä päivitetään tarvittaessa.	koulusihteeri	<i>Koulusihteeri tekee KOSKI-tiedonsiirron ja oppilaanohjaaja varmistaa Opintopolusta tietojen siirtyneen asianmukaisesti.</i>
	VALPAS-järjestelmän kautta ilmoitetaan oppijat, jotka eivät ole sijoittuneet perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.	oppilaanohjaajat	<i>Oppilaanohjaajat tekevät Valpas-ilmoitukset.</i>
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	Valmistavaan opetukseen 8. ja 9. -vuosiluokalle otetut oppilaat eivät aina saa perusopetusta suoritetuksi oppivelvollisuuden aikana	luokanohjaaja, erityisopettaja, oppilaanohjaaja	<i>Oppilaanohjaaja varmistaa oppilaan siirtymisen AIBE:en.</i>

OHJAUS ON MONIALAISTA YHTEISTYÖTÄ

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on monialaista yhteistyötä, kun ✓ toimijoilla on yhteinen ymmärrys tavoitteista, sisällöistä, menetelmistä ja työtavoista	Luokanohjaaja / luokanopettaja seuraa oppimisessa edistymistä, oppijan hyvinvointia ja tukee oppijoita koulun arjessa, esimerkiksi oppimisen haasteiden ja puuttuvien suoritusten kartoitus yhdessä aineenopettajien kanssa.	luokanohjaajat / luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat	<i>Opettajat seuraavat Wilman kautta oppilaidensa edistymistä ja koulunkäynnin sujumista.</i> <i>Opettajat jakavat tietoa keskenään, jotta</i>

✓ toimijoilla on selkeät vastuut ja työnjako ✓ kaikkien toimijoiden asiantuntemusta hyödynnetään ✓ opetuksen ja koulutuksen järjestäjä koordinoi ja johtaa ohjausta ✓ ohjaus edistää luottamusta, yhteistä keskustelua ja asiantuntijuuden rajojen tunnistamista.			<i>kokonaiskuva oppilaan tilanteesta muodostuu luokan opettajalle.</i> <i>Opettajat osallistuvat arviointikokouksiin ja tekevät tarvittaessa yhteistyötä erityisopettajien sekä opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa.</i>
	Opettajien oppijoille tarjoama henkilökohtainen ohjaus ja huoltajaillat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat	<i>Opettajat tarjoavat oppilaille henkilökohtaisia keskusteluja.</i> <i>Opettajat ovat tavattavissa vanhempainilloissa.</i>
	Aineenopettajat kertovat oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista ja ohjaavat oppijoita oppimaan omassa aineessa.	aineenopettajat	<i>Opettajat kertovayt oman aineensa jatko-opintomahdollisuuksista.</i> <i>Opettajat ohjaavat ko. oppiaineen opiskelutaitoja ja -tekniikoita.</i>
	Oppilaanohjaajan tarjoama henkilökohtainen ohjaus ja mahdollinen pienryhmäohjaus auttaa urasuunnittelussa ja jatko-opintojen suunnittelussa.	oppilaanohjaajat	<i>Oppilaanohjaaja tarjoaa oppilaille henkilökohtaista tai pienryhmäohjausta tarpeen mukaan.</i> <i>Erityisluokanopettaja huolehtii oppilaidensa henkilökohtaisesta ohjauksesta sekä pienryhmäohjauksesta yhteistyössä oppilaanohjaajien kanssa.</i>
	Oppilaanohjaajan pitämät luokkamuotoiset oppilaanohjauksen tunnit.	oppilaanohjaajat	<i>Oppilaanohjaaja pitää luokkamuotoisia oppilaanohjauksen oppitunteja.</i> <i>Erityisluokanopettaja toteuttaa omien oppilaidensa</i>

			<i>oppilaanohjauksen oppitunnit (erityisluokanopettaja voi toteuttaa ne myös yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa).</i>
	Oppijoiden elämänhallinnan tukeminen.	opiskeluhuollon asiantuntijat, luokanopettajat/ luokanohjaajat	<i>Käytämme oppilaiden hyvinvointia ja elämänhallintaa tukevia Lepuski-tunteja.</i> <i>Kartoitamme kokonaiskuvaan luokkien ja oppilaiden hyvinvoinnista oppilaille ja huoltajille kohdennetuilla hyvinvointikyselyillä.</i> <i>Käymme läpi "Mielenterveyden käsi" -teemat 7. -luokkien oppitunneilla (tarvittaessa yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa).</i> <i>Koulumme yhteisöllinen opiskeluhoito suunnittelee luokkakohtaiset ilmapiirikyselyt ja toteuttaa tarvittavat interventiot kyselyiden tulosten mukaan.</i>
	Oppilaanohjaaja osallistuu aktiivisesti hänelle osoitettuihin ohjauksellisiin tilaisuuksiin ja tuo tietoutta oppijoille ja työyhteisöön. Oppilaanohjaaja tukee muita ohjauksen toimijoita omassa työyhteisössään.	oppilaanohjaajat	<i>Oppilaanohjaajat osallistuvat perjantaisin koulutustilaisuuksiin. Tämä on huomioitu lukujärjestyksissä.</i> <i>Oppilaanohjaajat tekevät yhteistyötä muiden ohjauksen toimijoiden kanssa.</i>
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim.	Ohjausta antaa myös koulun yhteisöohjaaja ja TEPPO-opettaja.	Yhteisöohjaaja, TEPPO-opettaja	Ohjauksessa ovat mukana myös yhteisöohjaaja ja TEPPO-opettaja.

koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus			
--	--	--	--

OHJAUS ON YHDENVERTAISTA, TASA-ARVOISTA JA EETTISESTI KESTÄVÄÄ			
Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus on yhdenvertaista, tasa-arvoista ja eettisesti kestävä, kun se ✓ luo luottamuksellisen ohjaustilanteen, johon oppija voi osallistua ja sitoutua ✓ huomioi kulttuurisen moninaisuuden ja on kielitietoista ✓ turvaa yhdenmukaisen kohtelun ja edistää yhdenvertaisuutta esteettömillä ja saavutettavilla palveluilla ✓ kunnioittaa ihmisarvoa ✓ edistää itsemääräämisoikeutta ✓ edistää hyvinvointia ✓ edistää kestävä tulevaisuuden taitojen ja osaamisen hankkimista ✓ edistää jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia ✓ edistää sukupuolten tasa-arvoa	Opetuksessa, kaikessa puheessa ja kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen.	koko henkilöstö	<i>Mahdollistamme oppilaillemme sukupuolten moninaisuuden kutsumalla oppilaitamme sanalla ”oppilas”, emme käytä sanoja ”tyttö” tai ”poika”.</i> <i>Oppilaamme toimivat sekä käsityö- että liikuntatunneilla sekaryhmissä.</i> <i>Päivitämme lukuvuosittain Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman.</i>
	Oppiainekohtaisessa ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppijan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	luokanopettajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	<i>Opettajat ohjaavat oppilaita tunnistamaan oppiaineisiin liittyviä kiinnostuksen kohteitaan ja tekemään jatko-opintovalintansa perustellusti ja omista lähtökohdistaan.</i> <i>Kannustamme kannustetaan oppilaita tutustumaan monipuolisesti erilaisiin koulutusvaihtoehtoihin.</i>
	Oppilaanohjauksessa ja opetuksessa esitellään monipuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	oppilaanohjaajat	<i>Oppilaanohjauksen oppitunneilla kannustamme oppilaita tutustumaan tasapuolisesti erilaisiin koulutusvaihtoehtoihin.</i>

	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppijan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.	koko henkilöstö	<i>Annamme oppilaillemme myönteistä palautetta omista vahvuuksistaan ja oppimisestaan.</i> <i>Toteutamme kevätlukukauden lopussa 9. -luokkalaisten kanssa "vahvuusprotfolion".</i>
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän	> kirjoita tähän

OHJAUS TUKEE SIIRTYMÄVAIHEEN YHTEISTYÖTÄ

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus tukee laajennettua oppivelvollisuutta ja siirtymävaiheen yhteistyötä, kun se ✓ sujuvoittaa siirtymiä jatko-opintoihin, työhön tai muuhun palveluun ✓ vähentää ajanjaksoja koulutuksen ja työelämän ulkopuolella ✓ vahvistaa kodin ja koulun/oppilaitoksen välistä yhteistyötä ✓ tukee monialaista yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa (esimerkiksi yhteistyö opiskeluhuollon ja nuorisotoimen kanssa)	Espoossa on käytössä esi- ja alkuopetuksen pedagogisen yhteistyön toimintamalli. Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulokasinfotilaisuus.	luokanopettajat, rehtori, erityisopettajat	<i>Toteutamme siirtymävaiheen yhteistyötä seuraavasti</i> - esikoulusta ensimmäiselle luokalle - kuudennelta luokalta seitsemännelle luokalle - yhdeksänneltä luokalta toiselle asteelle. <i>Alkuopetusluokkamme tekevät yhteistyötä esiopetusryhmien kanssa lukuvuosittain päivitettävän suunnitelman mukaan.</i> <i>Järjestämme kouluun tutustumisen toukokuussa.</i> Järjestämme opetuksen järjestämistä varten tiedonsiirtotapaamiset. Tarvittaessa tapaamme myös perheitä. Tulevien ekaluokkalaisten tutustumispäivä järjestetään toukokuussa.

✓ on koordinoitua ja johdettua opetuksen ja koulutuksen järjestäjän taholta ✓ rakentuu toimintatavoista, jotka ovat ohjausvastuiden mukaisesti yhdessä sovittuja			Koulutulokkaiden nivellyspalaverit pidetään toukokuun aikana päiväkotien kanssa.
	1. luokan huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut.	luokanopettajat	<i>Kutsumme huoltajat lauantaikoulupäivään, jossa jaamme ajat perhetapaamisiin.</i>
	Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.	kaikki opettajat, rehtori, sidosryhmät	<i>Kehitämme keinoja ja toimintatapoja, joilla saamme myös moninaiset huoltajat osalliseksi koulun toimintaan.</i> Koulun järjestämät vanhempainillat ovat keskustelevia ja vanhempia kannustetaan osallistumaan koulun toimintaan. Yhteistyö vanhempainyhdistyksen kanssa on tiivistä.
	1. luokan oppijoita ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä.	luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat, kummioppilaat	
	Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.		
	Pidetään huoltajainfoja liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen.	luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat	<i>Kummitoimintaa järjestetään tarpeen mukaan 1.- ja 5.-luokkien välillä.</i> 6. luokan oppilaille ja huoltajille järjestetään tarvittaessa infotilaisuus nivelvaiheeseen liittyen.
	Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen.	luokanopettajat	<i>Toteutamme vanhempainillan 6. -luokkalaisille ennen joululomaa.</i> Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan Wilman välityksellä yläkouluun hakemisesta.

			Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan Wilman välityksellä yläkouluun hakemisesta.
	6. luokan oppijan ja huoltajien kanssa käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun.	luokanopettajat	Luokanopettaja pitää arviointikeskustelun yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa (nivelvaiheesta keskustelu). Huhti-toukokuussa järjestetämme 6. -luokalta 7. -luokalle siirtyvien oppilaiden tiedonsiirtopalaverit luokanopettajan ja tulevan yläkoulun välillä. Luokanopettajat tuottavat tietoa, jonka mukaan virka-apulaisrehtori, oppilaanohjaajat ja 7.- 9. -luokkien erityisopettajat suunnittelevat yhdessä tuen järjestäistä ja luokkien muodostamista. Tiedonsiirtopalaveriinkin voi osallistua opiskeluhuollon henkilöstöä. Syyslukukauden alussa järjestämme POP UP -tilaisuuksina tiedonsiirtotapahtuman luokanohjaajille ja aineenopettajille (oppimisen tuki). Syyslukukauden lopussa kutsumme luokkaa opettavat opettajat keskustelemaan oppimiseen liittyvistä asioista.
	6. luokan oppijoiden ja huoltajien yläkouluun tutustuminen ja huoltajainfot.	aineenopettajat, oppilaanohjaajat, rehtori	<i>Järjestämme</i> 6. - luokan oppilaille ja huoltajille järjestetään infotilaisuuden seitsemännelle luokalle hakemisesta. Alkuvuodesta järjestämme infotilaisuuden URHEA-kouluun hakemisesta.

			6. -luokkaisille järjestämme "Opiskelu vuosiluokilla 7-9 -kyselytunnin" yhteistyössä yhteisöohjaajan, tukioppilaiden ja opiskeluhuollon kanssa. Toukokuussa järjestämme tutustumistilaisuuden / tutustumispäivän uusille seitsemäsluokkalaisille ja heidän huoltajilleen.
	Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Hyödynnetään Espoon kiusaamisen vastaista suunnitelmaa ja suunnitellaan jatkuvan ryhmäytyksen toimet.	luokanopettajat/ luokanohjaajat, kaikki opettajat omalta osaltaan	Huolehdimme siitä, että tarjoamme kesken vuotta tulevalle oppilaalle hyvän vastaanoton (sosiaalistasamme hänet ryhmään ja perehdytämme käytänteisiin). Kummi-, vastuu- ja tukioppilaat auttavat uutta oppilasta. Viestimme uudesta oppilaasta sekä luokan opettajaa että hänen kauttaan luokkaa sekä muita oppilaan opettajia.
	Uusien yläkoululaisten ohjaaminen ja ryhmäyttäminen. Espoossa on käytössä seitsemäsluokkalaisten ryhmäytyksen starttipäivän malli.	luokanopettajat/ luokanohjaajat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaajat, tukioppilaat, opiskeluhuollon toimijat, sidosryhmät	<i>Toteutamme kaikille 7. -9. – sekä VALO-luokkalaisille lukuvuoden alussa ryhmäytystä.</i> Kaikki opettajat ryhmäyttävät opettamiaan oppilasryhmiä oppitunneilla. Sovimme vuosittain yhteistyöstä Espoon nuorisotoimen ja Leppävaaran seurakunnan kanssa.
	Kummioppilaat tukevat uusia oppijoita 1. luokan tai esiopetuksen oppijoita. Tukioppilaat tukevat uusia oppijoita 7. luokan opintojen alussa ja järjestävät yhteisöllisiä tapahtumia.	luokanopettajat, tukioppilasohjaajat, luokanvalvojat	<i>Järjestämme kummitoimintaa 1. - ja 4. -luokkien välillä.</i> Tuki- ja kummioppilaat toimivat nuorempien oppilaiden

			vertaisohjaajina ja ovat mukana ryhmätyksissä.
	Yhteishausta tiedottaminen, huoltajan kuuleminen sekä hakuun valmistautuminen ja määräajoista muistuttaminen erilaisin viestintätavoin.	oppilaanohjaajat, rehtori	<i>Käsitlemme</i> yhteishakua oppilaanohjauksen oppitunneilla, henkilökohtaisissa ohjauskeskusteluissa, vanhempainilloissa ja tarvittaessa huoltajatapaamisissa. Tiedotamme ajankohtaisista ohjaukseen liittyvistä asioista Wilmassa ja oppitunneilla.
	Yhteishaun sekä muiden hakujen ohjaaminen, seuranta ja hakuvelvollisuuden toteutumisen valvonta.	oppilaanohjaajat	<i>Oppilas voi täyttää yhteishakulomakkeen kotona tai koulussa.</i> Oppilaanohjaaja/erityisluokanopettaja tukee ja auttaa hakuprosessissa. Oppilaanohjaaja valvoo hakuvelvollisuuden toteutumista.
	Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppijasiirtojen kannalta.	rehtori, erityisopettajat, luokanopettajat, oppilaanohjaajat	Koulu tekee aktiivisesti yhteistyötä esiopetuksen ja muiden oppilaitosten kanssa. Marras-joulukuussa Leppävaaran lukion Urheilulinjan koordinaattori esittelee 9. -luokkalaisille Urhea-oppilaille mahdollisuuksia yhdistää urheilu ja opiskelu toisella asteella. Liikunnanopettajat käsittelevät Kasva urheilijaksi -oppitunneilla ja oppilaanohjaajat oppilaanohjauksen oppitunneilla toisen asteen periaatteita koskien urheiluoppilaitosten pistetystä ja kriteerejä sekä pääkaupunkiseudun

			lukioiden ja ammatillisen oppilaitosten vaihtoehtoja ja tarjontaa.
	Vuoden aikana niiden 17-vuotta täyttävien oppilaiden, jotka eivät saa päättötodistusta lukuvuoden loppuun mennessä, ohjaaminen hakemaan aikuisten perusopetukseen, muuhun oppivelvollisuuskoulutukseen tai perustellusta syystä omassa koulussa opintojen jatkamista enintään vuodeksi.	oppilaanohjaajat, rehtori	<i>Ohjaamme</i> 17-vuotta täyttävät suorittamaan perusopetus loppuun heidän elämäntilanteeseensa sopivalle koulutuksen järjestäjälle.
	Päättötodistuksen liitteeksi tulostetaan oppilaan HOJKS / oppilaskohtaisten tukitoimien suunnitelma kahtena kappaleena.	rehtori	<i>Luokan opettajat tulostavat oppilaskohtaisen tuen suunnitelmat kahtena kappaleena oppilaan todistuskansioon.</i>
	Kevään jatko-opintohakujen (mm. perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaku) tulosten tultua kesällä tapahtuva ohjaus muihin oppilaitoksiin ja opetusmuotoihin niiden oppilaiden osalta, jotka eivät ole saaneet paikkaa tai hakeneet minnekään. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin. Kesken lukuvuotta perusopetuksen päättävien oppijoiden ohjaus- ja valvontavastuu sekä ilmoitusvelvollisuus kestää yhden kuukauden.	oppilaanohjaajat	Oppilaanohjaajat ovat tavattavissa koululla tulosten julkaisupäivänä ja auttavat ilman opiskelupaikkaa jääneitä oppilaita uusien suunnitelmien tekemisessä. Oppilaanohjaaja huolehtii yhdessä erityisluokanopettajan kanssa erityisluokilla opiskelevien oppilaiden kesäohjauksesta.
	Opetuksen järjestämisen kannalta olennaisen tiedon siirto pyynnöstä toiselle asteelle uuden lukuvuoden alettua.	rehtori, erityisopettajat, luokanohjaajat, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, oppilaanohjaajat, aineenopettajat	<i>Teemme</i> aktiivisesti yhteistyötä perheiden ja toisen asteen oppilaitosten kanssa nivelvaiheen sujuvoittamiseksi.
	Ammatillisessa oppilaitoksessa, lukioissa sekä TUVA-koulutuksessa aloittaneiden oppijoiden erityisen tuen / oppilaskohtaisen tuen päätökset postitetaan kyseisen oppilaitoksen rehtorille.	rehtori	<i>Koulusihteerit tulostavat</i> oppilaiden oppilaskohtaisen tuen päätökset. Koulusihteeri tekee keväällä koosteen perusopetuksen päättävistä oppilaista, joille on tehty erityisen tuen päätös ja tulostaa päätökset toimitettavaksi toisen asteen oppilaitoksiin.

			Koulusihteeri ja oppilaanohjaajat huolehtivat postituksesta, kun oppilaiden opiskelupaikat ovat tiedossa.
	Tarkistetaan, että entiset oppijat jatkavat oppivelvollisuutensa suorittamista. Vailla opiskelupaikkaa olevat ilmoitetaan asuinkunnalle ensisijaisesti VALPAS-järjestelmän avulla. Ohjataan tarvittaessa esim. ohjaamotalon ohjauspalveluihin. - Kesken lukuvuoden valmistuneiden osalta tarkistaminen kuukauden kuluttua päättötodistuksen saamisesta. - Keväällä päättötodistuksen saaneiden osalta OPH määrittelee seuraavan syksyn ilmoituspäivämäärän.	oppilaanohjaajat, rehtori	Oppilaanohjaajat ilmoittavat ilman opiskelupaikkaa jääneiden oppilaiden tiedot VALPAS-järjestelmään.
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus		Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.	> kirjoita tähän

OHJAUS TUKEE URASUUNNITTELUTAITOJA

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus tukee urasuunnittelutaitojen kehittymistä, kun ✓ oppijan elinikäisen oppimisen taidot kehittyvät ✓ ohjaus tähtää tulevaisuuteen ja huomioi oppijan motivaation ja valmiudet hakeutua jatko-opintoihin	Oppijoita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti.	oppilaanohjaajat, aineenopettajat, erityisopettajat, luokanohjaajat/luokanopettajat	TVT-toiminnasta vastaavat opettajat pitävät uusille 7. - luokkalaisille TVT-tunnin syksyn alussa. Oppilaat harjoittelevat tiedonhankintataitoja eri oppiaineiden tunneilla. Koulullamme on oma vuosiluokkakohtainen digipolku.

✓ ohjaus mahdollistaa realistisen urasuunnitelman laatimisen. ✓ oppijan taidot hyödyntää tietoa ja tehdä päätöksiä kehittyvät ✓ oppija yhdistää vahvuuksiaan koulutusvaihtoehtoihin ✓ oppija tunnistaa omia kiinnostuksen kohteitaan, mahdollisuuksiaan ja tuen tarpeitaan ✓ oppijan urasuunnittelutaidot sekä usko tulevaisuuteen vahvistuvat ✓ ohjaus valmentaa jatkokoulutusvalintaan ja sitouttaa oppijan tähän prosessiin ✓ ohjaus avaa koulutusvaihtoehtojen vaikutuksia uravaihtoehtoihin.			Syksyllä 2025 aloittanut ICT-opettaja vastaa vuosiluokkatasoisten digi-tavoitteiden toteutumista yhdessä muiden opettajien kanssa.
	Oppijoille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin sekä jatko-opintoihin avoimissa ovissa, oppilaanohjauksen tunneilla koulussa / esittelykiertueilla sekä osana oppiaineiden opetusta.	oppilaanohjaajat aineenopettajat, erityisopettajat, luokanohjaajat, luokanopettajat, rehtori	Oppilaamme saavat tutustua toisen asteen oppilaitoksiin. Kirjaamme omatoimiset tutustumiset Wilman Oma opiskelusuunnitelmani -lomakkeeseen. Kutsumme koululle vierailijoita eri oppilaitoksista. Järjestämme retkiä eri oppilaitoksiin. Hyödynnämme myös etäyhteyksiä jatko-opintomahdollisuuksiin tutustumisissa.
	Arvioidaan oppijan tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarve oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta, suunnitellaan ohjauksen antaminen ja toteutetaan yksilöllisen suunnitelman mukaan ja kirjataan oma opiskelusuunnitelmani lomakkeelle opo:n kommentit kenttään. Tehostettua ohjausta voi antaa moni koulun toimija monella eri tavalla ja sitä voidaan toteuttaa myös moniammatillisesti.	oppilaanohjaajat	Merkitsemme tehostetun oppilaanohjauksen Wilman Oma opiskelusuunnitelmani -lomakkeeseen.
	Oppilaanohjauksessa ja oppiaineiden opetuksessa esitellään monipuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.	luokanopettajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	Oppilaanohjaaja käsittelee eri ammattialoja monipuolisesti ohjauksessaan. Kannustamme oppilaita tutustumaan tasapuolisesti ja ennakkoluulottomasti eri koulutusmahdollisuuksiin.

			Kerromme eri oppiaineiden oppitunneilla alan uramahdollisuuksista ja kannustamme oppilaita tutustumaan monipuolisesti erilaisiin koulutusvaihtoehtoihin. Järjestämme tutustumiskäyntejä yrityksiin ja oppilaitoksiin.
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	Koulutuskokeilut toisen asteen oppilaitoksiin.	erityisluokanopettajat, laaja-alaiset erityisopettajat, oppilaanohjaajat	Järjestämme koulutuskokeilut toisen asteen oppilaitoksiin järjestetään tarpeen mukaan.

OHJAUS EDISTÄÄ VAIKUTTAVAA TYÖELÄMÄYHTEISTYÖTÄ

Tavoitteet	Mitä se on, miten se toteutetaan?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Hyvä ohjaus edistää vaikuttavaa työelämä - yhteistyötä perusopetuksessa, kun ✓ tukee ja kehittää oppijan työelämä- ja työnhakutaitoja monialaisena yhteistyönä ✓ edistää hyvinvointia ja toimijuutta opiskelua työuran muutoksissa ✓ tukee osaamisen kehittymistä opintojen ja työelämän eri vaiheissa ✓ tarjoaa tilan tunnistaa omia vahvuuksia, rakentaa	Oppijoilla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä. Oppija pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.	luokanopettajat, luokanvalvojat, kaikki opettajat	Kt Tarjoamme oppilaille erilaisia vastuutehtäviä kouluyhteisössä. Tarjoamme oppilaille mahdollisuuksia TET-päivään Monikon Tankkaaja-kouluravintolassa.
	TET-jaksolla tai muulla työelämään tutustumiskäynnillä oppija pääsee aidosti tutustumaan työelämään. TET-jakson oppia hyödynnetään oppiainerajoja ylittäen ja moniammatillisesti.	oppilaanohjaajat, luokanohjaajat, aineenopettajat, rehtori	Koulumme yhdeksäsluokkalaiset ovat kaksi viikkoa TET (työelämään tutustuminen) -harjoittelussa. Voimme järjestää tarpeen mukaan oppilaskohtaisia TET-jaksoja oman

verkostoja ja suunnata eteenpäin ✓ oppijan työelämävalmiudet ja työelämätaidot kehittyvät ✓ ohjaus tarjoaa mahdollisuuksia oppia tuntemaan eri ammattialoja, työaloja ja yrittäjyyttä ✓ ohjaus linkittää työelämän tutustumisjaksot (TET) kiinteästi opetukseen ✓ ohjaus on suunniteltua ja tavoitteellista, ja sitä arvioidaan sekä kehitetään jatkuvasti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi			oppimissuunnitelman mukaan. TET-jakson yhteydessä toteutetaan monialainen oppimiskokonaisuus yhteistyössä aineenopettajien kanssa.
	Oppilaanohjaajat ja opettajat käyvät aktiivisesti työelämäyhteistyöhön liittyvissä koulutuksissa ja tuovat uutta tietoa ja osaamista koululle ja opetukseen.	oppilaanohjaajat, aineenopettajat, rehtori	Oppilaanohjaajat osallistuvat perjantaisin koulutustilaisuuksiin.
	Yritteliäisyyteen kannustaminen ja yrittäjyyteen tutustuminen sekä yritysvierailut. Oppijat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumiseen (esim. Yrityskylä).	luokanopettajat/ luokanohjaajat, aineenopettajat, oppilaanohjaajat	Teemme aktiivista yhteistyötä Espoon Yrityskylän kanssa. 6.- ja 9. -luokkalaiset vierailevat Yrityskylässä. Kannustamme oppilaita pohtimaan yrittäjyyttä yhtenä uravaihtoehtona. Oppilaamme voivat harjoitella yrittäjyystaitoja käytännössä koulussa.
	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET-päiviä.	opettajat, rehtori	Opettajilla on mahdollisuus osallistua ope-TETtiin. Tämä tukee opettajien ammattitaitoa muuttuvassa työelämässä.
Oppilaitoskohtaisia erityishuomioita ja esim. koulun erilaisten oppijaryhmien ohjaus	Koulumme TEPPO-oppilailla on työssäoppimisjaksoja kolme kertaa lukuvuodessa.	TEPPO-opettaja, TEPPO-tiimi	TEPPO-opettaja vastaa TEPPO-valinnaisainetunneista ja työssäoppimisjaksojen ohjauksesta.